

Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi

Mehmet Barış Horzum*

Özet

Günümüzde Web 2.0 araçları giderek kullanımı yaygınlaşmaktadır. Günlük hayatta kullanımı yaygınlaşan Web 2.0 araçlarının öğrenci ve öğretmenler tarafından eğitimde etkin olarak kullanılması da gündeme gelmektedir. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin Web2.0 araçlarına yönelik haberdarlık durumlarını, bu araçları kullanım sıklıklarını ve kullanım amaçlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen bir anketle Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yürütülen hizmet içi eğitim kursuna katılan toplam 183 öğretmenden veriler toplanmıştır. Verilerin analizi sonucunda, öğretmenlerin Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerinin varlığından haberdar oldukları, günlükleri ve Podcast'in varlığından haberdar olmadıkları bulunmuştur. Öğretmenlerin Facebook'u haftada bir veya birkaç gün, MSN'yi sıklıkla, Wikipedia, Web Günlükleri ve Podcast'i hiç, Video Paylaşım Siteleri'ni ayda bir veya birkaç gün ve haftada bir veya birkaç gün kullananların ağırlıkta olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenler ağırlıklı olarak Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerini iletişim ve eğlence; Wiki, Podcast ve Web günlüklerini ise bilgi edinmek amaçlı kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Web2.0 araçları, Web 2.0 araçlarının kullanım amacı.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Investigating teachers' Web 2.0 tools awareness, frequency and purposes of usage in terms of different variables

Mehmet Barış Horzum

Abstract

Web2.0 technologies have been becoming widespread and used increasingly in nowadays. These tools could be used effectively in education. The aim of this study is to examine the awareness of the teachers about Web2.0 tools, frequency of their usage and the purposes of usage in terms of different variables. By this purpose, data was collected by a survey, which was developed by researcher, from 183 teachers who attended in-service training of Ministry of Education. As a result of data analysis, it is founded that teachers were aware of Facebook, MSN and VSS while they weren't aware of Weblogs and Podcast. Teachers are predominantly using Facebook once a week, using MSN everyday, using VSS a few days in a week and they are not using Wikipedia, Weblogs and Podcast. The teachers are predominantly using Facebook, MSN and VSS for fun and communication, using Wiki, Podcast and Weblogs for accessing information.

Keywords: Internet, Web2.0 tools, Web 2.0 tools usage purpose.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

GİRİŞ

Web 2.0 kavramı World Wide Web (www)'in ikinci kuşağını tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu kavram ilk kuşak web araçlarından farklı özelliklere sahip araçları tanımlamada kullanılmaktadır. Web2.0, bir konferans oturumunda beyin fırtınası olarak başlamış bir fikir olup, ilk olarak Tim O'Reilly tarafından 2004'te kullanılmıştır (O'Reilly, 2005). O'Reilly'nin Web2.0 kavramı; katılımlı bir ortam ve yapı oluşturmaya imkan sağlayan bir dizi yeni uygulama ve hizmeti içermektedir. Web2.0 şemsiye bir kavramdır ve içinde birçok uygulamayı gerçekleştirmeyi sağlayan araçlar bulundurmaktadır. Çünkü Web2.0 fikrini oluşturan fikirler tek bir araçla hayata geçirilemeyecek kadar karmaşık ve çoktur. Bu araçların ismi sosyal araçlar olarak da ele alınmaktadır. Anderson (2007) Web2.0 araçlarının bireysel ürün ve kullanıcının ürettiği içerik, kalabalığın gücünü ve birlikteliğini kullanma, açık kaynak kodluluk, katılım yapısı vb. gibi düşüncelerle oluşturulduğunu ifade etmektedir.

Web2.0'nın yeni uygulama ve hizmetlerinin temel amacı, kullanıcıların teknik engellerle karşı karşıya kalmadan içerik paylaşımlarını ve aynı zamanda internetin sosyal etkileşim ve işbirliği potansiyellerinden yararlanmasını sağlamaktır. Web2.0 araçları sosyal yazılımlar olarak adlandırılır ve web okurluğundan web okuryazarlığına dönüşümü beraberinde getirir. İnternet, bilginin hazırlanıp iletildiği ve hazır bilginin tüketildiği bir ortam olmaktan çıkıp, içeriğin katılımcılarla birlikte üretildiği, paylaşıldığı, birleştirildiği ve transfer edildiği bir platforma dönüşür.

Web2.0 ile 1.0'ı birbirinden ayıran birçok özellik bulunmaktadır. Web 1.0'ın temel odak noktası teknik bilgiye sahip kişiler tarafından siteye yerleştirilen bilgilerdir. Bu bilgiler dünyadaki herkese açıktır. Geliştirilen web sayfaları statiktir. Bu sayfaların çoğunda renk bulunmaktadır ancak çok az hareket bulunmaktadır. Web2.0'da ise bilgiler genel kullanıcılar tarafından gönderilmektedir. Bu bilgilerden sonra sayfalara geri bildirim, bağlantı içeren öğeler ve kullanıcılar tarafından açıklama yazılması gibi özellikler bulunmaktadır (Caladine, 2008). Bu sayede web kullanıcıları teknik bilgiye ihtiyaç duymadan web sayfası geliştirebilen kişiler haline gelmektedir. Bunun yanında kullanıcılar web okuru olmaktan çıkarak web okuryazarı haline gelmektedir. Web okuryazarı olan kişiler işbirlikli çalışmalar ile çevrimiçi ansiklopediler, günlükler veya topluluklar oluşturabilmektedir. Bu topluluklar birbirlerini bilgilendirebilmekte, bilgi paylaşmakta, geri bildirim sağlamakta ve birlikte üretebilmektedir. Web2.0 araçlarının özelliklerinin geçmişe göre değişimleri Tablo 1'de yer almaktadır

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

(O'Reilly, 2005; Boulos ve Wheelert, 2007; Musser, O'Reilly ve ekibi, 2007; Coleman ve Levine, 2008):

Tablo 1: Web 1.0 ve 2.0 araçlarının özellikleri

Web1.0	Web2.0
Durağan içerik vardır. Odak noktası içeriktir.	Dinamik içerik vardır. Odak noktası etkileşimdir.
E-posta yoluyla mesaj iletilir. Eşzamansız etkileşim vardır.	Bilgi RSS yoluyla bağlantılandırılır. Eşzamanlı ve eşzamansız etkileşim vardır.
İçerik üretilir ve ilkelere uygun olarak düzenlenir.	Günlükler, wikiler ve diğer katılımlı sitelerden ilişkilendirilen içerik kullanılır.
Teknoloji kontrolünde bilgi teknolojileri empoze edilir.	Yeni teknolojilerin bireysel kullanımı ve içeriğin oluşturulması söz konusudur.
Bilginin aranması ve göz atılması söz konusudur.	Bilgi yayınlanır ve yapılandırılır.
Akışın takip edildiği yani transaksyonel bir etkileşim söz konusudur.	Karşılıklı ilişkilerin bulunduğu etkileşimler mevcuttur.
Örgütsel taksonomi söz konusudur.	Folksonomi yer almaktadır.
Herkes için tek bir uygulama söz konusudur.	Bireysel ve sohbet odaları uygulamaları söz konusudur.

Web2.0 Araçları

Web2.0 günlük, Wiki, Podcast, RSS ve anlık mesajlaşma gibi araçları içermektedir. Bu araçların sahip oldukları özellikler ve eğitimde kullanım örnekleri aşağıda yer almaktadır.

Günlük (Blog)

Günlükler, bireysel olarak veya grup tarafından oluşturulan metin, resim, ses dosyası ve bağlantılar içeren web siteleridir. Günlükler daha çok kendini tanıtmaya ve görüşlerini ifade etmek amacıyla kullanılan siteler olarak karşımıza çıkmaktadır. Günlükler, başka bir günlüğe destek olma, yazı yazma, yorum yapma veya makale eklemek için de kullanılır. Günlüklerin kullanımı aslında kişisel günlük tutmaya benzer. Burada günlük konular hakkında görüş belirtilebilir ya da dinamik grup çalışmaları yapılarak kişisel bilgi düzeyini geliştirici çalışmalara olanak sağlanabilir. Katılımcılar yazılan bir konu hakkında yorum yapabilir veya bu konuya bağlantı verebilirler. Bilgi paylaşımı ve yorum yazma olanakları sayesinde katılımcılara bilgi üzerinde düşünme ve yorumlama olanağı verir. Yorum gönderme ve bilgi paylaşımı olanağı bu araçları işbirlikçi ve sosyal-etkileşimli araçlar haline getirmektedir. Yani kendini ifade etme, ikna etme, amacını tartışma-kanıtlanma amacıyla kullanılabilirler.

Günlükler genellikle kişisel sayfa oluşturma ve yayınlama aracı olarak da görülmektedirler. Günlükleri kullanılması için çok fazla teknik bilgi gerekmez. Web sitesi

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

hazırlayan bir öğrenci günlüklere kullanıcı olarak kayıt olur ve hazır şablonları kullanarak kendisi için sayfalar düzenler. Bugün internette birçok günlük çeşidi bulunmasına rağmen, bunlardan çoğu kişisel ve gazetelerin kullandıkları araçlardır. Bunun yanında web günlüklerinin eğitimde kullanımı artmaktadır.

Eğitimde günlükler; çalışanların gelişimlerinden, öğrencilerin ürün dosyalarına kadar uzanan geniş kullanıma sahiptir. Günlükler kişiselleştirilmiş öğrenme ve yazılım geliştirme içinde kullanılabilir. Yine günlükler sınıfta yer alan diğer öğrencilerin yazdıklarına erişim, bilgileri okuma veya her katılımcının düşüncelerini ifade etme ortamı olarak kullanılabilir (Cych, 2006). Günlükler sayesinde öğrencilerinizi konular hakkında bilgilendirebilir ve öğrencilerin ürünlerini rahatlıkla değerlendirebiliriz. Bunun yanında öğrenci ürünlerini herkes inceleyebilir konuma gelecektir (Wyld, 2008).

Günlükler, dosyaları karşıya göndermek ve bağlantı vermeye olanak sağladığından öğrenciler açısından etkili bir çevrimiçi kişisel gazete olabilmektedir. Öğrenciler derslerle bağlantılı kişisel günlükler zamanla gelişimlerini gösteren bir elektronik kişisel gelişim dosyası (portfolyo) olarak da kullanılabilirler. Günlükler, sınıf dışındaki kişilerle tanışma ve tartışma fırsatı sağlar. Bu ortamlarda katılımcılar gerçek bir izleyici kitlesine hitap ettiklerini bildiklerinden sahiplik ve sorumluluk duyguları da artacaktır. Bu kişisel sorumluluk seviyesi tartışma forumlarında aynı derecede bulunmamaktadır (Godwin-Jones, 2003). Weller, Pegler ve Mason'a göre (2005) günlüklerin eğitimde 2 temel kullanımı vardır. Bunlar;

1. *Öğretmen Günlükleri:* Birçok akademisyen ve öğretmen kendi günlüklerini oluşturur. Oluşturulan bu günlüklerde alan uzmanları kendi alanları ve çalışma konularıyla ilgili fikir alışverişinde bulunur veya tartışırlar. Bu tür günlükler, özellikle değişimin hızlı olduğu alanlarda (Bilgisayar gibi), yeni konular üzerindeki bilgi birikimi ve paylaşımı arttırmak için kullanılır. Günlükler, farklı yerlerdeki öğretmen ve akademisyenlerle tartışma ve diyalog fırsatları sağlayan bir çıkış noktasıdır.
2. *Öğrenci Günlükleri:* Öğrenciler tarafından bilgi, beceri, duygu, düşünce ve bakış açılarını yansıtmak üzere günlük ve kişisel gelişim dosyaları olarak kullanılır. Bu araçlar dersleri zenginleştirmekte ve desteklemekte, öğrenciler tarafından gelişim süreçlerini ortaya koymak ve bilgilerini bir araya getirmek amacıyla elektronik kişisel gelişim dosyası olarak kullanılmaktadır. Günlükler aynı zamanda öğrencilerin projelerindeki kaynakları ve görüşleri paylaşmak için kullandıkları işbirlikli araçlardır.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Ayrıca öğrenciler günlükler yoluyla kendilerini sosyal olarak ifade edebilir, bilgi ve fikir paylaşabilir, gelişim süreçlerini görebilir ve bilgilerini bir araya toplayabilirler. Günlükler derslerin içeriğiyle ilgili bilgi paylaşımı, öğretici ve diğer öğrencilerle tartışma, proje hazırlamada işbirliği sağlamak için günlük ya da elektronik kişisel gelişim dosyaları olarak kullanılabilir. Öğretici ve öğrenciler tarafından haber, kaynak, bilgi, işbirliği amaçlı kullanılabilir.

Wiki

Wiki Hawaii dilinde acele etmek anlamına gelmektedir (Wiki, 2009). Wikiler kullanıcıların içerik ekleme, düzenleme ve silmesine olanak sağlayan web siteleridir. Wikiler de bu işlemler, birçok yazarın işbirliği içinde katılımıyla gerçekleşir. Wikilerin sahip olduğu işbirliği içinde üretim, okurluktan okuryazarlığa geçişte önemli araçlar olmasını sağlamıştır. En bilinen örneği dünya çapında ansiklopedi olarak görülen ve her ülkenin diline çevrilmiş olarak kullanılan Wikipedia'dır. Wikipedia katılımcıların metinleri eklemesi, çıkarması ve düzenlemesi sonucu oluşan bir ansiklopedidir. Böyle bir yapı kullanıcıların birlikte işbirliği içerisinde yazmaları ve üretmelerine örnek olarak gösterilebilir.

Wiki sayfalarında resim ve metin düzenleme, tablolar, listeler, bağlantılar, arşivleme, biçimlendirme, yazım denetimi, duygu ifadeleri (emoticon) kullanılabilir. Ancak kullanılan wikilerin çoğu metin tabanlıdır (Schwartz, Clark, Cossarin ve Rudolph, 2004). Wikiler çok yazar tarafından oluşturulabilen ve düzenlenebilen internet ortamındaki yazı alanlarıdır. Wikiler basit ve bilgi gerektirmeden de rahatlıkla kullanılabilir. Böyle bir sistem; işbirliği, grup tartışmaları ve uygulamaları konusunda istekli katılımcıları gerektirmektedir. Ancak wikilerin içeriği ancak hazırlayanın düzeyinde olabilmektedir. Wikiler eğer çalışanlar konuya motive olmazlarsa bir işe yaramayacak nitelikte görülmektedir.

Birçok wiki dünya çapında herkese açık olmasına rağmen daha rahat kullanımını sağlamak ve kontrollü içerik sunumu açısından üyelikle gerçekleştirilmesi daha etkili olmaktadır. Yine wikiler beyin fırtınasıyla yeni fikirleri tartışmak ve bitmiş ürünleri sergilemek amacıyla kullanılabilir. Wikinin kullanımı ile bilgi bir kişiden diğerine transfer olmaz. Bunun yerine her kişinin bir topluluğun parçası olarak bilgi paylaşımı ve yapılandırıcı öğrenmede olduğu gibi birinin diğerinden etkilenmesi ve bilgiyi yapılandırması söz konusudur. Wiki ortamındaki öğrenmeler hem öğrencinin hem de öğreticinin birlikte öğrenmesini sağlaması açısından farklılaşmaktadır. Wikiler eğitsel amaçlı

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

olarak projelerde, beyin fırtınası amacıyla, dil öğretiminde ve yaratıcı yazma amaçlı kullanım açısından oldukça etkilidir (Cych, 2006).

Wikilerin kullanımı, işbirliğini artırmak açısından oldukça etkili araçlardır. İşbirliği ve etkileşim hem uzmanlarla hem de diğer öğrencilerle olabilecek niteliktedir. Öğrencilerin kolay kullanılabilir arayüzleri sayesinde web sayfaları oluşturmaları kolaylaşmaktadır. Bu yönüyle wikilerle sınıf ya da okul gazetesi oluşturulabilir. Öğrencilerin hazırladığı ödev, araştırma ve projeler yayınlanabilir. Öğrencilerin hazırladığı dokümanlar dünya çapında paylaşılabilir. Dersin konularıyla ilgili tartışma soruları ve okumalar bir hafta önceden paylaşılabilir. Öğrencilerin hazırlayacağı proje ve ödevlerle öğrenci merkezli kullanım kılavuzları oluşturulabilir. Wikiler yeni web siteleri olarak da kullanılabilir.

Wikiler, öğrencilerin derslerde etkinlikler hazırlamasına, kaynak, bağlantılar, proje bilgileri ve sıkça sorulan sorular sunmalarına olanak sağlar. Öğreticiler wikilerdeki bilgi paylaşımı ve tartışmaları öğrencilerinin problem alanlarını belirlemek amacıyla da izleyebilirler. Wikiler genel olarak bilgi depolama ortamları olarak kullanılabilir. Wikilerde kullanılan kişisel sayfalar ve tartışma alanları öğrenme deneyimini insancılaştırmaya ve öğrenciler arası sosyal etkileşimi sağlamaya yardımcı olurlar. Aynı zamanda işbirliği, bilgi oluşturma, arşivleme ve öğrenci etkileşimi için etkili, esnek, kullanıcı dostu ve maliyeti uygun ara yüzler sağlamaktadırlar. Çok az teknik beceri gereksinimi kullanıcının yazmayla ilgili teknik süreçten çok içerik üzerinde yoğunlaşmasını sağlar ve öğrenci desteği ihtiyacını azaltır (Schwartz, Clark, Cossarin ve Rudolph, 2004).

Wikilerle günlüklerin aralarında bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bir günlük, kronolojik sıra içinde kolayca oluşturulabilen, sıkça güncellenebilen web sayfalarından oluşmaktadır. Günlükler orijinalinde araştırma makaleleri, yeni hikâyeler ve diğer web sitelerini yorumlamada kullanılır. Bu yönüyle elektronik dergi veya günlüklerden farklı olarak kişisel düşünceler ve hikâyeler içermektedir (Teten ve Allen, 2005). Ayrıca günlükler tek bir yazarın olduğu, durağan ve doğrusal yapılandırmalar için kullanılmaktadır. Wikiler ise işbirlikli yazarlık, dinamik içerik, doğrusal olmayan ve çok sayfalı yapılandırmalara sahiptir (West ve West, 2009).

Podcast

Podcast web üzerinden ses yayınlanmasıdır. Podcast ismini iPod ve broadcasting birleşmesinden almıştır (Cych, 2006). Podcastler sesli materyallerle öğrenen öğrenciler için

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

tercih edilebilecek biçimde bir içerik sunumunu sağlar ve sözlü sunumlara göre daha ekonomiktir. Ancak etkileşim amacıyla kullanılmazlar. Podcast, eğitimde en çok yararlanılan teknolojilerden biridir. Öğrenciler, dinleyici veya yeni etkileşimli öğrenme deneyimi oluşturmak için ses günlüklerini, açıklamalarını ve yazma sonuçlarını yayınlatabilirler. Geoghegan ve Klas'a (2007) göre podcastin otomatik, kolay kontrol edilebilir, taşınabilir, her zaman erişilebilir, az ve öz olma gibi birçok faydası bulunmaktadır. Ses ve video podcasti olarak farklı biçimlerde de podcastler bulunmaktadır.

Podcasting her ne kadar eşzamanlı bir etkinlik olmasa da öğrencinin kendini öğrenme ortamıyla ilişkili hissetmesini sağlayacak şekilde bilgiyle etkileşim sağlar. Hatta bazı derslerde öğrencilerin sınıf içinde kendi podcastlerini oluşturmaları bile mümkündür. Bazı eğitimciler öğrencilerine dersin içeriğine ve dinamiğine uygun konu başlığı önermelerinden başlayarak, takımlar halinde konu araştırmaya, bilgileri elemeye, skript yazmaya ve gösterilerini kaydetmelerine kadar aktif katılımlı süreçlerden geçip bunları paylaşımlarına olanak tanır (Beldarrain, 2006). Podcastler sesli materyallerle öğrenen öğrenciler için tercih edilebilecek biçimde bir içerik sunumunu sağlar ve sözlü sunumlara göre daha ekonomiktir. Ancak etkileşim amacıyla kullanılmazlar, daha önce kullanılmış materyalleri tekrarlama amacıyla kullanılırlar. Bunun yanında wiki ve web günlüklerinde sesli ve görsel sunumlar sağlamak amacıyla kullanılabilir.

Video Paylaşım Siteleri (VPS)

Video paylaşım siteleri katılımcılarının herhangi bir konuda birbirleriyle videolarını paylaşımlarına olanak tanıyan sitelerdir. Video paylaşımının temelini her türlü video formatındaki içeriğin paylaşılması ve yayınlanması oluşturmaktadır. Çok farklı amaçlarla kullanılabilir video paylaşım sitesi bulunmaktadır. Bunlardan en çok kullanılanları Google Video ve YouTube dur. Çeşitli konularda eğitsel ya da farklı amaçlarla hazırlanmış olan videoların internet sayfalarında yayınlanmasını içeren video paylaşım siteleri, görsel ve işitsel öğrenmeler sunmak isteyen eğitimcilerin etkin olarak faydalanabilecekleri sitelerdir. Video paylaşım siteleri eğitsel olarak hem öğrenciler hem de öğretmenler tarafından etkin olarak yararlanılan araçlardır. Bu araçlardan dersin tamamının paylaşımı, ders için örnekler sunma, projenin aşamalarını görme ve süreç hakkında bilgi paylaşımı ile ilgili yararlanılabilmektedir. Günümüzde sadece eğitsel amaçlı kullanılan Teacher Tube gibi siteler bulunduğu gibi

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

YouTube gibi genel kullanımı olan sitelerin eğitsel amaçlı kullanılan bölümleri de bulunmaktadır.

RSS

Çeşitli internet sayfalarında yayınlanan haber, makale, fotoğraf, video, ses ve günlüklerden oluşan içeriğin, RSS adı verilen bir teknoloji kullanan XML kodları ile etiketlenmesi ve paketlenmesiyle topluca izlenmesini yani bir sayfada toplanmasını sağlayan sistemi ifade etmektedir. RSS şu anda internette kullanılan birçok bilginin ve yapının altyapısını oluşturan teknik bir standarttır. Bu standart sayesinde farklı yerlerde bulunan içerik ve bilgiler özel bir yerde birlikte sunulabilir.

RSS'le, öğrencilerin ürünleri tek bir sayfada toplanabilir, farklı araştırma sonuçları kolay incelenebilmesi için bir araya getirilebilir, oluşturulan içerik parçaları bütünlenerek sınıf sitesi oluşturulabilir, işbirlikli proje grupları için siteler oluşturulabilir, öğretmenlerin ders planları veya düşünceleri bir sayfada sunulabilir. Bunun yanında öğrenme materyallerinin bileşenlerini bir araya toplama ve farklı kurumlarda çalışan birçok eğitimcinin çalıştığı benzer konu ve projelerdeki çalışmaların ürünlerinin birlikteliğini sağlamak amacıyla kullanılabilir (Cych, 2006). RSS ile her gün birçok öğrencinin web sitesini tek tek kontrol etmekten kurtararak hepsini aynı anda kullanma olanağı sunar. Yani web sitelerindeki ve sayfalarındaki değişimi görme olanağı sunmaktadır.

Anlık Mesajlaşma

Anlık mesajlaşmayla iki veya daha fazla kişinin eşzamanlı işbirliği ve iletişimini sağlayan araçlar ifade edilmektedir. Bu araçlarla gerçekleştirilen işbirliği veya iletişim yazılı, sesli veya video mesajı yoluyla gerçekleşmektedir. Sohbet, internet telefonu ve video konferans anlık mesajlaşma grubunda sayılabilir. E-posta eşzamansız iletişim sunarken bu araçlarda eşzamanlılık vardır. Ücretsiz uygulamalardır (Shank, 2008). AOL ve Yahoo Messenger, Google Talk, ICQ ve Skype örnek olarak verilebilir.

Anlık mesajlaşmanın beş temel özelliği vardır. Birincisi *karşıdaki kişinin orada olmasını garanti eder*. Ulaşmak istediğiniz kişinin orada olduğunu bilirsiniz. İkincisi *çok görevlilik özelliğine sahip değildir*. Anlık mesajlaşmadaki birçok kullanıcı eşzamanlı olarak birçok kullanıcıyla mesajlaşabilmektedir. Bu yönüyle telefonla biri bir görüşmenin aksine birçok kişiyle farklı konular ve görevler tartışılabilmektedir. Üçüncüsü *yazılı kayıtların bulunmasıdır*. Anlık mesajlaşmayla aynı şeyleri defalarca yazmak yerine bir kez yazılarak

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

tekrar okunup kullanılabilir. Dördüncüsü *masrafın düşük olmasıdır*. Anlık mesajlaşmada telefonla konuşmadan çok ucuza iletişim gerçekleştirilebilir. Beşincisi *araştırılabilirliktir*. Anlık mesajlaşmada sadece belli bir grupta sınırlı kalmayıp çok yeni insanlarla tanışma ve fikir paylaşımı olanağına sahip olunabilmektedir (Teten ve Allen, 2005).

Anlık mesajlaşma araçları ücretsiz yazılım olmaları nedeniyle çok hızlı yaygınlaşmışlardır. Burada kullanıcılar sadece yazıyla değil sesli olarak birbirleriyle iletişim kurabilirler, ek donanımlarla video ve web konferansı yapabilirler. Ayrıca dosya paylaşımı ve ek materyal gönderimine olanak tanıyarak işbirlikli çalışmayı da desteklemektedir.

Günümüzde anlık mesajlaşma araçları insanlar arasındaki iletişimi sanal ortama taşıyacak niteliktedir. Özellikle yüz yüze kendini ifade edemeyen kişilerin iletişim kurmaları açısından oldukça uygun ortamlardır. Öyle ki artık insanlar bu araçlar yardımıyla dünyanın dört bir yanıyla yazılı, sesli ve görüntülü olarak iletişim kurabilmektedir. Bunun yanında birbirini hiç görmemiş farklı şehirlerde yaşayan kişilerin birbirleriyle sosyal iletişim kurmalarına olanak sağlamaktadır. Anlık mesajlaşma araçları birçok kişinin aşına olduğu ortamlar olduğundan eğitimde kullanımında uyum problemi yaşanmayacaktır.

Google Maps sosyal ağlara örnek olabilecek araçlardan biridir. Eğitimde başta coğrafya dersi olmak üzere birçok alanda rahatça kullanılacak araçlardır (Cych, 2006). MySpace ve Facebook, resim, metin, günlük ve diğer medya formatları, e-posta ve diğer araçlardan oluşan çevrimiçi kişisel profil oluşturmaya olanak sağlayan ücretsiz hizmetlerdir. Bu araçlar, sosyal topluluklar ve işbirliği grupları oluşturma açısından oldukça etkilidir. Bu araçlar öğrenme ortamı ve iletişim içinde kullanılabilir. Del.icio.us internette yer imlemeyi paylaşmaya yarayan bir sitedir. Kullanıcılar kendi oluşturduğu yer imlemesini herkesin görebilmesi için siteye yüklemektedir. Flickr kullanıcıların dijital fotoğraf görüntülerini paylaştıkları bir web sitesidir. Bu sitede fotoğraflar depolanır, aranılır, sıralanır ve paylaşılır (Caladine, 2008). Sosyal yer imleme internet kaynaklarını paylaşma, sınıflama ve sunma açısından etkin kullanılacak araçlardır. Sosyal yer imleme ile web sayfalarının bağlantıları kaydedilebilir. Bu kayıtlar başkalarıyla paylaşılabilir. Kişilerin ilgilerine uygun sınıflama ve paylaşımlar yapılabilecektir.

Web 2.0 araçlarının en önemli avantajı katılımcıların öğretmenler ve öğrenciler sınıfın dışına çıkarak dünya çapında bilgi paylaşımcısı haline geleceklerdir. Paylaşılan temel unsurlar projeler, ortamlar, fikirler ve bağlantılardır. WTÖ ortamlarında Web 2.0 uygulamalarının temel özellikleri olarak web okuryazarlığı, kişisel ve işbirlikli aktif katılım, sosyal etkileşim,

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

tümleşik içerik ve folksonomy sayılabilir. Web 2.0 araçları ile kullanıcılar web okur ve yazarı konumuna gelmiştir. Web2.0 araçlarıyla oluşturulacak materyaller açık kaynak kodlu olmakta ve herkesin erişimine açık hale gelmektedir. Böyle materyaller tekrar kullanılabilir hale gelmekte ve dünya ya da ülke çapında geliştirilen materyal artmaktadır. Materyaller farklı kişilerle birlikte işbirlikli olarak geliştirilebileceği için metin, resim ve videonun eklendiği ve sosyal ağlarda paylaşılabilen öğretim yardımcıları haline gelecektir.

Web2.0 araçları işbirliği ve yeniliklerle kolektif zekâyı (Collective intelligence) destekleyen araçlardır. Kolektif zekâ (KZ) öğrenme ve öğretmenin yeni modeli olarak kullanılma eğilimindedir. KZ, insan topluluklarının yüksek düzeyde karmaşıklık ve uyumla (farklılaştırma ve bütünleştirme, rekabet ve işbirliği gibi yeni mekanizmalar yoluyla) geliştirdiği bir yeteneğidir (CI, 2009).

Web2.0 araçları, eğitimde yapılandırmacı öğrenme etkinliklerini gerçekleştirmek için olanak sunmaktadır. Bu araçlar vasıtası ile bireysel farklılıkların ön planda olduğu, anlamın birlikte katılarak ve işbirliği içerisinde anlamlandırılması söz konusudur. Bu da yapılandırmacı öğrenmelere destek açısından bu araçların kullanımını ön plana çıkarmaktadır. Öğrenme amacıyla Web2.0 araçlarını ve uygulamalarını kullanan öğretmen ve öğrenciler, öğrenmenin oluştuğuna dair bilgi elde edilebilir (Deans, 2009). Bu araçlar kullanılarak gerçekleştirilen öğrenmelerde öğretmen öğrencilerin bir kavramı, olayı veya problemi nasıl anladığı, yapılandırdığı ve çözdüğüyle ilgili süreci bütünüyle görebilir. Sürecin bütününe görebilmek öğrenmelerin tüm yönlerine hakim olmayı sağlayacaktır. Tüm yönleriyle bilinen öğrenmelerde öğretmen eksikleri rahatlıkla giderecek ve düzeltmeler yapabilecektir.

Web2.0 araçları eski öğrenme yollarını değiştirmiş ve yenilerini ortaya koymuştur. Bunlardan ilki, kişiler bir konuyu öğrenmek istediklerinde çevrimiçi aramaları artmaktadır. Yani önceden basılı kaynaklara ansiklopedilere bakılırken artık web kaynakları birincil kaynaklar haline gelmektedir. İkincisi ders veya özel öğretici yazılımlar gibi formal öğrenme yaklaşımlarına ek olarak informal öğrenme yaklaşımlarında artma söz konusudur. Bilgi arayan kişiler uzman kişilere e-posta, anlık mesajlaşma, wikiler veya web günlükleri aracılığıyla ulaşarak bilgi edinebilmektedir. Üçüncüsüyse çevrimiçi içerik paylaşımını sağlayan kolay kullanılabilir araçlar olduğu için kişiler hem öğrenci hem de öğretici rolünü üstlenmektedir (Shank, 2008).

Liu ve Maddux (2008) Web2.0 araçlarıyla ilgili makaleleri inceledikleri çalışmalarında araçların genellikle okuma, yazma ve okuryazarlık öğretiminde kullanıldığını

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

bulgulamışlardır. Churchill (2009) günlüklerin oldukça etkili araçlar olduğunu ifade etmektedir. Araştırmada öğrenme için başkalarının hazırladığı günlükleri okuma, yorumlar yapma, diğerlerinin görevlerini inceleme ve bu ilişkiler arasında yorum yapma günlüklere dayalı yürütülen etkinlikler olarak bulunmuştur. Yine öğrencilere düzenli öğrenme görevleri olarak günlüklerinde ürünlerini sunma ve günlükleri değerlendirme amacıyla kullanılabilir. Günlükler, öğrencilerin sınıf topluluğunun parçası olarak hissetmesini sağlamak, ihtiyaçlarını ve düşüncelerini ortaya koymak için oldukça önemlidir.

Arizona Üniversitesi'nde bir uzaktan eğitim grubunun dersinde wiki kullanımı ele alınmıştır. Öğrenciler birlikte çalışarak derste öğrendikleri teknik terimleri içeren wiki tabanlı bir sözlük geliştirmişlerdir. New York Devlet Üniversitesi'nde işbirlikli yazma projesinde öğrencilerin birlikte çalışarak metinleri, yazıları, sınavları, paylaşılan düşünceleri, yorumlamaları için wiki kullanılmış ve öğrencilerin araştırma, iletişim ve işbirliği becerilerinin geliştirilmesi sağlanmıştır. Wikinin kullanımı öğrencilere kendi ve diğerlerinin çalışmalarını yansıtması ve yorumlaması olanağı sağlamıştır. Wikiler Oxford Üniversitesi'nde öğrenmeyi tasarlamak için etkin olarak kullanılmıştır. Wikiler kompozisyon uygulamalarında yardımcı olabilecek oldukça kullanışlı yazma araçlarıdır. Günlükler bir hikâyeyi zaman dilimi içinde öğrencilerin takip etmesine yarayan araçlardır (Anderson, 2007).

Selwyn (2007) araştırmasında Facebook kullanımındaki eğitsel temalardan birinin uygulama ve akademik bilgilerinin paylaşımı olduğu bulgulanmıştır. Saunders (2008) araştırmasında Facebook'un öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki kimliklerini ilişkilendirebildikleri ve bir öğretmen ağı oluşturma ve işbirliği yapma amacıyla kullanıldığını ortaya koymuştur.

Albion (2008) araştırmasında öğretmenlerin çoğunun e-postayı etkin şekilde kullanmadığı ve çevrimiçi topluluklarla sınırlı etkileşime sahip olduğunu bulmuştur. Öğretmenlerin birçoğu çevrimiçi topluluklardan yardım aramamakta ve diğer öğretmenlerin deneyimlerini yardımcı unsurlar olarak görmemektedir. Ray ve Hocutt (2006) açık uçlu röportajlar, elektronik diyaloglar ve günlüklerin içerik analizi için günlük kullanan 16 öğretmenle bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada günlüklerin kullanıcılarında sosyal etkileşim ve işbirliği gibi uygulamalar geliştirmelerine yardımcı olduğu bulunmuştur. Bunun yanında günlüklerin düşünce paylaşımı, profesyonel ilgi alanlarıyla ilgili sorunları tespit etme, izolasyonla ve hayal kırıklığı ile başa çıkmada etkili olduğu bulunmuştur.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Loving, Schroeder, Kang, Shimek ve Herbert (2007) araştırmalarında öğretmenlerden oluşan çevrimiçi öğrenme topluluğunu desteklemek için günlükleri araç olarak kullanmışlardır. Günlüklerin kullanımında daha çok bireysellik ön plana çıkmıştır. Birçok katılımcı günlüklere olan aşinalık ve zaman azlığı gibi engeller yüzünden kullanmada sorunlarla karşılaşmışlardır. Araştırmacılar bu çalışmada öğretmenlerin çoğunun bu araçlar ve süreçlerine aşina olmadıklarını, bu yönde çalışmaların yapılmasını vurgulamaktadırlar.

Web2.0 araçları ile ilgili araştırmalarda bu araçların sınıf ortamında ve dışında yapılandırmacı öğrenmeyi destekleyici şekilde kullanımını sağlayabilecek nitelikte olduğu görülmektedir. Bunun yolunun ise öğretmenlerin bu araçlardan etkin olarak yararlanması ve öğrencileri yönlendirmesi ile gerçekleştirileceği açıktır. Öğretmenlerin Web2.0 araçlarını kullanmasıyla ilgili sınırlı araştırma olduğu için bu çalışmada öğretmenlerin Web2.0 araçlarına yönelik haberdarlık durumları, kullanım sıklıkları, kullanım amaçlarının cinsiyet, branş, öğretmenlik deneyimleri ve internet kullanımına yönelik eğitim alma değişkenleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve analizine yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırma, genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeline uygun olarak planlanmış ve yürütülmüştür. İlişkisel tarama modeli iki veya daha çok sayıda değişken arasında, birlikte değişimin varlığını veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yürütülen hizmet içi eğitim kursuna katılan toplam 183 öğretmen oluşturmaktadır. Bu öğretmenler, MEB tarafından düzenlenen, Türkiye'nin farklı illerinden gönüllü katılımı olan bir hizmet içi eğitim kursuna katılan kişilerdir. Bu öğretmenlerin demografik yapıları incelendiğinde 66'sı kadın, 117'si erkek; 85'i 20-29, 61'i 30-39 ve 37'si ise 40-49 yaş aralığında; 125'i 1-10 yıl, 58'i ise 11-20 yıl aralığında deneyime sahip, 100'ü branş öğretmeni iken 83'ü sınıf öğretmenidir. Öğretmenlerin tamamı ilköğretim okullarında görev yapmaktadır.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Öğretmenlerin fen teknoloji, matematik, Türkçe, sosyal bilgiler, bilişim teknolojileri, din kültürü, İngilizce gibi farklı branşlardan olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket 4 bölümden oluşmaktadır. Bunlardan ilki öğretmenlerin demografik bilgilerini içeren bölümdür. Bu bölümde öğretmenlerin, cinsiyet, yaş, zümre, öğretmenlik deneyimi, İnternet kullanım düzeyleri ve İnternet kullanımına yönelik ders alıp almamaları sorgulanmaktadır. İkinci bölümde öğretmenlerin Web2.0 araçlarından haberdarlık düzeylerini ölçmek üzere tek tek Wiki, Facebook, MSN, VPS, Günlük ve Podcasti duyup duymadığı, üçüncü bölümde bu araçları hangi sıklıkta kullandıkları (ayda bir veya birkaç gün, haftada bir veya birkaç gün, her gün) ve son bölümde kullanım amaçları (hiç kullanmadım, bilgi edinme, mesleki, iletişim ve eğlence) sorgulanmaktadır. Veri toplama aracının maddeleri yazıldıktan sonra ifadelerin anlaşılabilirliği, görünüş ve kapsam geçerliği için eğitim teknolojisi (5 uzman), ölçme değerlendirme (2 uzman) ve farklı alanlardan 20 uzman öğretmenden görüş alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda yapılan düzeltmelerle ankete son hali verilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veriler yüz yüze uygulanan anketlerle elde edilmiştir. Toplanan veriler SPSS paket programına girilerek çözümlenmiştir. Çözümlemede yüzde, frekans, tek ve iki değişkenli ki kare testleri kullanılmıştır. Tek değişkenli ki kare istatistiğinde farkın kaynağına karar verilirken en yüksek hücreler seçilmiş, o değer çıkarıldığında farkın hala olup olmadığına bakılmış, farklılık ortadan kalkıncaya kadar bu işleme devam edilmiştir. İki değişkenli ki kare istatistiklerinden serbestlik derecesi 1 olan 2x2'lik ki kare testlerinde 5'ten küçük gözenek bulunduğu Yates düzeltmesi yapılmıştır. Yine iki değişkenli çok gözenekli ki kare testlerinde ise 5'ten küçük gözenek sayısı %20'yi aştığında da Yates düzeltmesi kullanılmıştır (Jurs, 1998).

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Bulgular

Araştırmada bulgular öncelikle öğretmenlerin Web2.0 araçlarından haberdar olma, kullanım sıklıkları ve amaçları, sonra bu değişkenlerin cinsiyet, branş ve öğretmenlik deneyimleri değişkenleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığı sırasıyla incelenmiştir.

Tablo 2: Web2.0 araçlarından haberdar olma tek değişkenli ki kare tablosu

		N	sd	χ^2	p.
Facebook	DM. Duymadım	13	1	134.69	.00
	DY. Duydum	170			
MSN	DM	20	1	111.74	.00
	DY	163			
Wikipedia	DM	92	1	.005	.94
	DY	91			
Günlükler	DM	120	1	17.75	.00
	DY	63			
VPS	DM	53	1	32.40	.00
	DY	130			
Podcast	DM	158	1	96.66	.00
	DY	25			

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin, Facebook ($\chi^2=134.69$), MSN ($\chi^2=111.74$), günlük ($\chi^2=17.75$), VPS ($\chi^2=32.40$) ve podcastin ($\chi^2=96.66$) varlığından haberdar olma durumları açısından anlamlı farklılıklar ($p<.05$) bulunurken, Wikipedia'nın varlığından haberdar olması açısından anlamlı farklılık ($\chi^2=.005$, $p>.05$) bulunamamıştır. Öğretmenlerden Facebook, MSN ve VPS'nin varlığından haberdar olanların sayısı, bu araçların varlığından haberdar olmayanların sayısından oldukça yüksektir. Günlükler ve podcastin varlığından haberdar olmayanların sayısı ise haberdar olanların sayısından oldukça yüksektir.

Tablo 3: Web2.0 araçlarının kullanım sıklıkları tek değişkenli ki kare tablosu

		N	sd	χ^2	p.
Facebook	1. Hiç Kullanmayan	66	3	31.75	.00
	2. Ayda Bir veya Birkaç Gün	35			
	3. Haftada Bir veya Birkaç Gün	62			
	4. Her gün	20			
MSN	1. Hiç Kullanmayan	22	3	31.93	.00
	2. Ayda Bir veya Birkaç Gün	32			
	3. Haftada Bir veya Birkaç Gün	63			
	4. Her gün	66			
Wikipedia	1. Hiç Kullanmayan	92	3	65.55	.00
	2. Ayda Bir veya Birkaç Gün	39			
	3. Haftada Bir veya Birkaç Gün	40			
	4. Her gün	12			

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 3: Devamı

		N	sd	χ^2	p.
Günlükler	1. Hiç Kullanmayan	124	3	179.91	.00
	2. Ayda Bir veya Birkaç Gün	23			
	3. Haftada Bir veya Birkaç Gün	23			
	4. Her gün	13			
VPS	1. Hiç Kullanmayan	45	3	11.95	.00
	2. Ayda Bir veya Birkaç Gün	57			
	3. Haftada Bir veya Birkaç Gün	54			
	4. Her gün	27			
Podcast	1. Hiç Kullanmayan	151	2	200.00	.00
	2. Ayda Bir veya Birkaç Gün	21			
	3. Haftada Bir veya Birkaç Gün	11			

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin Facebook ($\chi^2=31.75$), MSN ($\chi^2=31.93$), Wikipedia ($\chi^2=65.55$), günlükler ($\chi^2=179.91$), VPS ($\chi^2=11.95$) ve Podcastin ($\chi^2=200$) kullanım sıklıkları açısından anlamlı farklılık ($p<.05$) bulunmuştur. Facebook'u hiç kullanmayan ve haftada bir veya birkaç gün kullanan, MSN'i her gün ve haftada bir veya birkaç gün kullanan, Wikipedia'yı hiç kullanmayan, günlükleri hiç kullanmayan, VPS'yi ayda bir gün ve haftada bir gün kullanan ve Podcast'ı hiç kullanmayan öğretmenlerin anlamlı farklılığın kaynağı olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Web2.0 araçlarının kullanım amaçları yüzde ve frekans tablosu

		f	%			f	%
Facebook	A. Hiç Kullanmadım	66	36	MSN	A	22	12
	B. Bilgi edinme	33	18		B	40	22
	C. Mesleki	29	16		C	20	11
	D. İletişim ve Eğlence	55	30		D	101	55
Wikipedia	A. Hiç Kullanmadım	89	49	Günlükler	A	124	68
	B. Bilgi edinme	58	32		B	24	13
	C. Mesleki	34	18		C	22	12
	D. İletişim ve Eğlence	2	01		D	13	7
VPS	A. Hiç Kullanmadım	45	25	Podcast	A	151	82
	B. Bilgi edinme	35	19		B	20	11
	C. Mesleki	11	6		C	12	7
	D. İletişim ve Eğlence	92	50				

Tablo 4'te görüldüğü gibi Web2.0 araçlarının kullanım amaçları incelendiğinde öğretmenlerden Facebook'u %30'u iletişim ve eğlence, %18'i bilgi edinmek, %16'sı mesleki amaçlı kullanırken, %36'sı ise Facebook'u hiç kullanmamaktadır. Bunun yanında öğretmenlerden %55'i iletişim ve eğlence, %22'si bilgi edinmek, %11'i mesleki amaçlı MSN'i kullanırken, %12'si MSN'i hiç kullanmamaktadır. Öğretmenlerin %32'si bilgi

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

edinmek, %18'i mesleki, %1'i iletişim ve eğlence amaçlı Wikipedia'yı kullanmaktadır. Bunun yanı sıra öğretmenlerin %49'u Wikipedia'yı hiç kullanmamaktadır. Öğretmenlerin %13'ü bilgi edinmek, %12'si mesleki, %7'si iletişim ve eğlence amaçlı Günlükleri kullanmaktadır. Bunun yanı sıra öğretmenlerin %68'i ise Günlükleri hiç kullanmamaktadır. Öğretmenlerin %50'si iletişim ve eğlence, %19'u bilgi edinmek, %6'sı mesleki amaçlı VPS'i kullanırken, öğretmenlerin %25'i ise VPS'yi hiç kullanmamaktadır. Öğretmenlerin %11'i bilgi edinmek, %7'si mesleki amaçlı Podcast'i kullanırken, %82 ile öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu Podcast'i hiç kullanmamaktadır.

Tablo 5: Cinsiyete göre Facebook'tan haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Bayan	Bay	sd	χ^2	p.	Yates Düzeltmesi
Haberdarlık (H)	DM	4	9	1	0.17	.68	$Z^2 = 0.01, p = 0.91$ *
	DY	62	108				
Kullanım Sıklığı (KS)	1	21	45	3	5.82	.12	
	2	11	24				
	3	22	40				
	4	12	8				
Kullanım Amacı (KA)	A	21	45	3	4.30	.23	
	B	10	23				
	C	9	20				
	D	26	29				

Öğretmenlerin Facebook'tan haberdar olma ($Z^2=0.17$), kullanım sıklıkları ($\chi^2=5.82$) ve kullanım amaçlarıyla ($\chi^2=4.30$) cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Tablo 6: Cinsiyete göre MSN'den haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Bayan	Bay	sd	χ^2	p.
H	DM	6	14	1	0.36	.55
	DY	60	103			
KS	1	6	16	3	11.13	.01 **
	2	18	14			
	3	26	37			
	4	16	50			
KA	A	6	16	3	4.54	.21
	B	19	21			
	C	9	11			
	D	32	69			

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin MSN'den haberdar olma ($\chi^2=0.36$) ve kullanım amaçları ($\chi^2=4.54$) ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Ancak MSN'i kullanım sıklığı ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 11.13, p<.05$).

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Bayan öğretmenler haftada bir veya birkaç gün MSN'i kullanırken, erkek öğretmenler her gün MSN kullandığını ifade etmektedirler.

Tablo 7: Cinsiyete göre Wikipedia'dan haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Bayan	Bay	sd	χ^2	p.
H	DM	41	51	1	5.79	.01 **
	DY	25	66			
KS	1	29	63	3	2.37	.50
	2	14	25			
	3	18	22			
	4	5	7			
KA	A	26	63	2	4.58	.10
	B	27	31			
	C	13	23			

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenlerin Wikipedia'nın kullanım sıklığı ($\chi^2=2.37$) ve amaçları ($\chi^2=4.58$) açısından cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>.05$). Ancak Wikipedia'nın varlığından haberdar olma ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 5.79$, $p<.05$). Bayan öğretmenler arasında Wikipedia'yı duymayanların sayısı oldukça fazla iken, erkeklerde ise duyanların sayısı daha fazladır. Cinsiyet Wikipedia'dan haberdar olma açısından anlamlı bir değişken olarak bulunmuştur.

Tablo 8: Cinsiyete göre günlüklerinden haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Bayan	Bay	sd	χ^2	p.
H	DM	49	71	1	3.40	.045 **
	DY	17	46			
KS	1	49	75	3	6.89	.07
	2	6	17			
	3	4	19			
	4	7	6			
KA	A	49	75	2	4.00	.08
	B	4	20			
	C	13	22			

Tablo 8'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin günlükleri kullanım sıklığı ($\chi^2=6.89$) ve amaçları ($\chi^2=4.00$) ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Ancak öğretmenlerin günlüklerin varlığından haberdar olma ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 3.40$, $p<.05$). Bayan ve erkek öğretmenlerde günlükleri duymayanların sayısı yüksek bulunmuştur. Cinsiyet günlüklerden haberdar olma açısından anlamlı bir değişken olarak bulunmuştur.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 9: Cinsiyete göre VPS'den haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Bayan	Bay	sd	χ^2	p.
H	DM	27	26	1	7.16	.007 **
	DY	39	91			
KS	1	20	25	3	1.97	.58
	2	20	37			
	3	17	37			
	4	9	18			
KA	A	20	25	3	2.87	.41
	B	10	25			
	C	5	6			
	D	31	61			

Tablo 9'da görüldüğü gibi öğretmenlerin VPS'yi kullanım sıklığı ($\chi^2=1.97$) ve amaçları ($\chi^2=2.87$) ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Öğretmenlerin VPS'den haberdar olmaları ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 7.16$, $p<.05$). Bayan ve erkek öğretmenlerin VPS'nin varlığından haberdar olanlar oldukça yüksek bulunmuştur. Cinsiyet VPS'den haberdar olma açısından anlamlı bir değişken olarak bulunmuştur.

Tablo 10: Cinsiyete göre Podcast'ten haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Bayan	Bay	sd	χ^2	p.
H	DM	56	102	1	0.19	.66
	DY	10	15			
KS	1	56	95	2	0.51	.78
	2	7	14			
	3	3	8			
KA	A	56	95	2	0.72	.70
	B	7	13			
	C	3	9			

Tablo 10 incelendiğinde öğretmenlerin Podcast'ten haberdar olma ($\chi^2=0.19$), kullanım sıklıkları ($\chi^2=0.51$) ve amaçları ($\chi^2=0.72$) ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Tablo 11: Branşlara göre Facebook'tan haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
H	DM	8	5	1	8.43	.004 **
	DY	51	119			
KS	1	23	43	3	5.14	.16
	2	15	20			
	3	14	48			
	4	8	12			

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 11: Devamı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
KA	A	23	43	3	0.26	.97
	B	10	23			
	C	9	20			
	D	18	37			

Tablo 11 incelendiğinde öğretmenlerin Facebook kullanım sıklığı ($\chi^2=5.14$) ve amaçları ($\chi^2=0.26$) ile branşları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Öğretmenlerin Facebook'un varlığından haberdar olmaları ile branşları arasında ise anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 8.43$, $p<.05$). Sınıf ve branş öğretmenlerinden Facebook'un varlığından haberdar olanların sayısı oldukça yüksektir. Öğretmenlerin branşları ile Facebook'un varlığından haberdar olma arasında anlamlı ilişki vardır.

Tablo 12: Branşlara göre MSN'den haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
H	DM	9	11	1	1.52	.22
	DY	51	112			
KS	1	11	11	3	4.72	.19
	2	7	25			
	3	21	42			
	4	21	45			
KA	A	11	11	3	10.66	.014 **
	B	9	31			
	C	2	18			
	D	38	63			

Tablo 12 incelendiğinde öğretmenlerin MSN'nin varlığından haberdar olma ($\chi^2=1.52$) ve kullanım sıklığı ($\chi^2=4.72$) ile branşları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Öğretmenlerin MSN'yi kullanım amaçları ile branşları arasında ise anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 10.66$, $p<.05$). MSN'yi iletişim ve eğlence amaçlı kullanan sınıf ve branş öğretmenlerinin sayısının diğer amaçlarla MSN'i kullanan öğretmenlere göre fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Branşlara göre Wikipedia'dan haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
H	DM	27	65	1	0.99	.32
	DY	33	58			
KS	1	29	63	3	10.96	.012 **
	2	6	33			
	3	19	21			
	4	6	6			

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 13: Devamı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
KA	A	28	61	2	10.89	.004 **
	B	27	31			
	C	5	31			

Tablo 13'te görüldüğü gibi öğretmenlerin Wikipedia'nın varlığından haberdar olmaları ile branşları arasında anlamlı derecede farklılık bulunamamıştır ($\chi^2=0.99$, $p>.05$). Öğretmenlerin Wikipedia'nın kullanım sıklığı ($\chi^2=10.96$) ve amaçları ($\chi^2= 10.89$) ile branşları arasında anlamlı farklılık vardır ($p<.05$). Sınıf ve branş öğretmenlerinden Wikipedia'yı hiç kullanmayanların sayısı yüksektir. Sınıf öğretmenlerinde hiç kullanmama ve bilgi edinme amaçlı kullanım anlamlı derecede yüksekken branşlarda hiç kullanmayanlar yüksektir.

Tablo 14: Branşlara göre günlüklerinden haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
H	DM	34	86	1	3.14	.077
	DY	26	37			
KS	1	41	83	3	0.92	.82
	2	6	17			
	3	9	14			
	4	4	9			
KA	A	41	83	3	2.07	.56
	B	8	16			
	C	5	17			
	D	6	7			

Tablo 14'te görüldüğü gibi öğretmenlerin günlüklerin varlığından haberdar olma durumları ($\chi^2=3.14$), günlükleri kullanım sıklıkları ($\chi^2=0.92$) ve amaçları ($\chi^2=2.07$) ile branşları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Tablo 15: Branşlara göre VPS'den haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
H	DM	9	44	1	8.46	.004 **
	DY	51	79			
KS	1	15	30	3	1.81	.61
	2	21	36			
	3	18	36			
	4	6	21			
KA	A	15	30	3	2.26	.52
	B	15	20			
	C	3	8			
	D	27	65			

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 15'te görüldüğü gibi öğretmenlerin VPS'i kullanım sıklığı ($\chi^2=1.81$) ve amaçları ($\chi^2=2.26$) ile branşları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Öğretmenlerin VPS'nin varlığından haberdar olması ile branşları arasında anlamlı farklılık vardır ($\chi^2= 8.46$, $p<.05$). Sınıf ve branş öğretmenlerinde VPS'nin varlığından haberdar olma durumu anlamlı derecede yüksektir. Öğretmenlerin branşları ile VPS'den haberdar olma durumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 16: Branşlara göre Podcast'ten haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		Sınıf	Branş	sd	χ^2	p.
H	DM	50	108	1	0.68	.41
	DY	10	15			
KS	1	54	97	2	5.83	.054
	2	2	19			
	3	5	6			
KA	A	54	97	2	5.32	.07
	B	2	18			
	C	5	7			

Tablo 16 incelendiğinde öğretmenlerin Podcast'ten haberdar olma ($\chi^2=0.68$), kullanım sıklıkları ($\chi^2=5.83$) ve amaçları ($\chi^2=5.32$) ile branşları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Tablo 17: Öğretmenlik deneyimine göre Facebook'tan haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
H	DM	5	8	1	9.10	.003 **
	DY	121	49			
KS	1	39	27	3	5.15	.16
	2	27	8			
	3	43	19			
	4	16	4			
KA	A	39	27	3	14.04	.003 **
	B	24	9			
	C	15	14			
	D	47	8			

Tablo 17 incelendiğinde öğretmenlerin Facebook'u kullanım sıklığı ($\chi^2=5.15$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Ancak Facebook'un varlığından haberdar olma ($\chi^2= 9.10$) ve kullanım amaçları ($\chi^2=14.04$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık vardır ($p<.05$). 1-10 yıl ile 11 ve üzeri

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde Facebook'tan haberdar olma düzeyleri anlamlı derecede yüksektir. Yine 1–10 yıl öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde iletişim ve eğlence amaçlı kullanım anlamlı derecede yüksekken, 11 ve üzerinde öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde hiç kullanmama anlamlı derecede yüksektir. Farklı öğretmenlik deneyimine sahip olan öğretmenlerin Facebook'u kullanım amaçları birbirinden farklıdır.

Tablo 18: Öğretmenlik deneyimlerine göre MSN'den haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
H	DM	10	10	1	3.48	.06
	DY	115	48			
KS	1	7	15	3	22.07	.00 **
	2	27	5			
	3	50	13			
	4	41	25			
KA	A	7	15	3	17.46	.001 **
	B	33	7			
	C	14	6			
	D	71	30			

Tablo 18'de görüldüğü gibi öğretmenlerin MSN'in varlığından haberdar olma ($\chi^2=3.48$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Ancak öğretmenlerin MSN'i kullanım sıklığı ($\chi^2= 22.07$) ve amaçları ($\chi^2=17.46$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık vardır ($p<.05$). 1-10 yıl öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde MSN'i haftada bir ya da birkaç gün kullanım sıklığı yüksekken, 11 ve üzerinde öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde her gün kullanım sıklılığı yüksektir. 1–10 yıl ile 11 ve üzerinde öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde MSN'i iletişim ve eğlence amaçlı kullanım anlamlı derecede yüksektir. Farklı deneyime sahip olan öğretmenlerin MSN'i kullanım amacı ve sıklığı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 19: Öğretmenlik deneyimine göre Wikipediadan haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
H	DM	60	32	1	0.82	.37
	DY	65	26			
KS	1	56	36	3	9.27	.026 **
	2	30	9			
	3	27	13			
	4	10	2			

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 19: Devamı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
KA	A	54	35	2	5.34	.07
	B	42	16			
	C	29	7			

Tablo 19’da görüldüğü gibi öğretmenlerin Wikipedia’nın varlığından haberdar olma ($\chi^2=0.82$) ve kullanım sıklığı ($\chi^2=5.34$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Ancak öğretmenlerin Wikipedia kullanım amaçları ($\chi^2=9.27$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık vardır ($p<.05$). 1-10 yıl ile 11 ve üzerinde öğretmenlik deneyimi olan öğretmenlerde Wikipedia’yı hiç kullanmama anlamlı derecede yüksektir. Farklı öğretmenlik deneyimine sahip olan öğretmenlerin Wikipedia’yı kullanım sıklığı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 20: Öğretmenlik deneyimine göre günlüklerden haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
H	DM	80	40	1	0.43	.51
	DY	45	18			
KS	1	83	41	3	0.46	.93
	2	17	6			
	3	15	8			
	4	9	4			
KA	A	83	41	3	0.96	.81
	B	16	8			
	C	17	5			
	D	9	4			

Tablo 20’de görüldüğü gibi öğretmenlerin günlüklerin varlığından haberdar olma ($\chi^2=0.43$), kullanım sıklıkları ($\chi^2=0.46$) ve amaçları ($\chi^2=0.96$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Tablo 21: Öğretmenlik deneyimlerine göre VPS’den haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
H	DM	34	19	1	0.60	.44
	DY	91	39			
KS	1	28	17	3	3.61	.31
	2	44	13			
	3	34	20			
	4	19	8			

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 21: Devamı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
KA	A	28	17	3	3.13	.37
	B	27	8			
	C	9	2			
	D	61	31			

Tablo 21’de görüldüğü gibi öğretmenlerin VPS’nin varlığından haberdar olma ($\chi^2=0.60$), kullanım sıklıkları ($\chi^2=3.61$) ve amaçları ($\chi^2=3.13$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Tablo 22: Öğretmenlik deneyimlerine göre Podcast’ten haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı

		1-10 Yıl	11 ve üzeri	sd	χ^2	p.
H	DM	105	53	1	1.83	.18
	DY	20	5			
KS	1	101	50	2	1.80	.41
	2	16	5			
	3	7	4			
KA	A	101	50	2	1.41	.50
	B	15	6			
	C	7	4			

Tablo 22’de görüldüğü gibi öğretmenlerin Podcast’in varlığından haberdar olma ($\chi^2=1.83$), kullanım sıklıkları ($\chi^2=1.80$) ve amaçları ($\chi^2=1.41$) ile öğretmenlik deneyimleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>.05$).

Araştırmada ayrıca bağımsız değişken olarak yaş, internet kullanım düzeyi ve internet kullanımına yönelik eğitim alma ile Web2.0 araçlarından haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı karşılaştırılmıştır. Bu değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamadığından araştırma da bu tablolara ve bulgulara yer verilmemiştir.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin Web2.0 araçlarından haberdar olup olmadıkları, kullanım sıklıkları, kullanım amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin Facebook, MSN ve VPS’nin varlığından haberdar olanlarının sayının yüksek, buna karşın günlükler ve Podcastin varlığından haberdar olmayan öğretmen sayısının yüksek olduğu bulunmuştur. Bu bulgu

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

öğretmenlerin iletişim ve video paylaşımı amacıyla kullanılan Web 2.0 araçlarından haberdarlığının yüksek olduğunu ortaya çıkarmıştır. Akkoyunlu (2002); Atav, Akkoyunlu ve Sağlam'ın (2006) çalışmalarında öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının web araçlarının kullanımında e-posta ve sohbet odaları gibi araçları kullanımı yüksek bulunmuştur. Bu iki bulgu öğretmenlerin web 1.0 araçlarını kullanım alışkanlıklarını Web 2.0 araçlarının kullanımına da yansıttığını gösterebilecek niteliktedir. Diğer bir ifade ile Web 1.0 ve Web 2.0 araçlarının nitelikleri ve yapıları birbirlerinden farklı olmasına rağmen öğretmenlerin alıştıkları araçlara benzer nitelikteki araçları kullandıkları bulunmuştur.

Öğretmenlerin Facebook'u haftada bir veya birkaç gün, MSN'i her gün ve haftada bir veya birkaç gün, Wikipedia, günlükler ve Podcast'i hiç, VPS'yi ayda bir veya birkaç gün ve haftada bir veya birkaç gün kullananların sayısının fazla olduğu ve farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu bulgu öğretmenlerin farkındalık düzeyleri ile ele alındığında araştırmanın kendi içerisinde tutarlılığını ve birbirini destekleyen bulgulara sahip olduğunu göstermektedir.

Öğretmenlerin ağırlıklı olarak Facebook, MSN ve VPS'yi iletişim ve eğlence, Wiki, podcast ve günlükleri bilgi edinmek amaçlı kullandıkları bulunmuştur. Bu öğretmenlerin en farkındalıklarının yüksek olduğu ve çok kullandıkları araçları iletişim ve eğlence amaçlı kullandıklarını göstermektedir. Bu bulgular Selwyn ve Saunders (2008), Albion (2008), Loving, Schroeder, Kang, Shimek ve Herbert'in (2007) bulgularıyla tutarlı bulgulardır. Yine Atav, Akkoyunlu ve Sağlam'ın (2006) araştırmalarında öğretmen adaylarının da internet araçlarını iletişim, eğlence ve bilgiye ulaşma amaçlı kullandıkları ifade edilmiştir.

Cinsiyet değişkenine yönelik öğretmenlerin Web2.0 araçlarından haberdar olma, kullanım sıklığı ve kullanım amacı karşılaştırıldığında MSN kullanımı, Wikipedia, günlükler ve VPS'den haberdar olma noktasında anlamlı farklılık bulunurken diğer değişkenlerde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Web 2.0 araçlarının kullanımları incelendiğinde bayan öğretmenlerin bu araçları ağırlıklı olarak iletişim ve eğlence amaçlı, erkek öğretmenlerin ise bilgi edinme amacıyla kullandıkları görülmektedir. Bu bulgular Çavuş ve Gökdaş'ın (2006) bulgularıyla farklılık göstermektedir. Bu farklılığın Çavuş ve Gökdaş'ın (2006) Web 1.0 araçlarını, bu çalışmanın ise Web 2.0 araçlarını konu edinmesinden kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

Branş değişkenine yönelik öğretmenlerin Web2.0 araçlarından haberdar olma, kullanım sıklığı ve kullanım amacı karşılaştırıldığında Facebook, MSN, Wikipedia ve VPS'den haberdar olma, kullanım amacı ve sıklığı noktasında anlamlı ilişki bulunurken diğer

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

değişkenlerde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Branş öğretmenlerinin bu araçların farkındalığı, kullanım sıklığı noktasında daha yüksek olduğu, kullanım amacı olarak ise genellikle iletişim ve eğlence amaçlıdır. Branş öğretmenlerinin teknolojiye yatkınlığı bu durumu etkileyen faktör olarak ifade edilebilir. Bu bulgu Akkoyunlu'nun (2002) bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Öğretmenlik deneyimi değişkenine yönelik öğretmenlerin Web2.0 araçlarından haberdar olma, kullanım sıklığı ve kullanım amacı karşılaştırıldığında Facebook, MSN ve Wikipedia'dan haberdar olma, kullanım amacı ve sıklığı noktasında anlamlı farklılık bulunurken diğer değişkenlerde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Burada öğretmenlik deneyimi az olan öğretmenlerin yaşça küçük olmaları teknolojiyle erken yaşta tanışmış olmaları ve teknoloji yatkınlıkları deneyimi yüksek olan öğretmenlere göre bu araçları kullanma konusunda daha önde olmalarının nedenlerinden olabilir. Yine öğretmenler arasında da olabilecek olan teknoloji sahipliğinin durumu etkilemesi yani dijital bölünme (dijital divide) kaynaklı farklılık oluşması da kaynak olarak görülebilir.

Araştırmada ayrıca bağımsız değişken olarak yaş, internet kullanım düzeyi ve internet kullanımına yönelik eğitim alma ile Web2.0 araçlarından haberdar olma, kullanım sıklığı ve amacı karşılaştırılmıştır. Bu değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamadığından araştırmada bu tablolara ve bulgulara yer verilmemiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin Web 2.0 araçlarının farkındalığının yüksek olmadığını ve eğitsel kullanımlarının yaygın olmadığını gösterecek niteliktedir. Norton ve Hathaway'in (2008) çalışmalarında bu araçların eğitsel kullanımlarının farkındalığının Amerika gibi gelişmiş ülkelerde yüksek olduğunu ve ilköğretim düzeyinde sınıf içi ve dışı etkinliklerde kullanıldığı ve kullanımının olumlu etkilerini göstermektedir. Bu yönüyle Türkiye'de de bu araçların sınıf içi ve dışı eğitsel etkinliklerinin artırılması önerilmektedir. Ancak bu uygulamaların başlatılabilmesi için öncelikle öğretmen ve öğretmen adaylarının bu araçlardan haberdar olması ve kullanım sıklıkları artırılarak öğrencilere bu konuda rol model olmaları sağlanmalıdır. Bunlar için öğretmenlere hizmet içi eğitimlerde bu araçlar ve eğitsel kullanımı ile ilgili bilgiler sunulması gerekli görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenler gönüllü olarak hizmet içi eğitim etkinliğine katılan kişilerdir. Bundan sonra tüm öğretmenlere yönelik araştırmalar yapılabilir. Bunun yanında öğretmenlere hizmet içi eğitimlerle Web 2.0 araçlarını kullanımına yönelik yönlendirmeler ve eğitimlerle yapılandırmacı yaklaşım ve teknoloji kullanımı entegrasyonu gerçekleştirilebilir.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tüm bunların yanında öğretmenlerin öğretmen yetiştiren kurumlarda bu araçların okuryazarı olarak mezun olmaları oldukça önemlidir. Öğretmenlerin İnterneti ve Web 2.0 araçlarını öğretim sürecinde kullanabilmelerine destek verecek, onları yönlendirecek öğretim teknolojü öğretmenleri ya da uzmanlarının okullarda bulunması ve bu amaçla hizmet vermesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Akkoyunlu, B. (2002). Öğretmenlerin internet kullanımı ve bu konudaki öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, s. 1-8.
- Albion, P.R. (2008). Web2.0 in Teacher Education: Two Imperatives for Action. *Computers in the Schools*, 25(3). pp.181-198.
- Anderson, P. (2007). What is Web2.0? Ideas, technologies and implications for education. *JISC, Technology & Standards Watch*, Feb. 2007.
- Atav, E., Akkoyunlu, B. ve Sağlam, N. (2006). Öğretmen adaylarının internete erişim olanakları ve kullanım amaçları. *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*. 30 (2006), s. 37-44.
- Beldarrain, Y. (2006). Distance Education Trends: Integrating new technologies to foster student interaction and collaboration. *Distance Education*, 27 (2). pp. 139–153.
- Boulos, M.N.K. ve Wheelert, S. (2007). The emerging Web2.0 social software: an enabling suite of sociable technologies in health and health care education. *Health Information and Libraries Journal*, 24, pp.2–23.
- Caladine, R. (2008). *Enhancing E-Learning with Media-Rich Content and Interactions*. Information Science Publishing. New York.
- Churchill, D. (2009). Educational applications of Web2.0: Using blogs to support teaching and learning. *British Journal of Education Technology*, 40(1). pp. 179-183.
- CI (2009). Collective Intelligence. <http://www.community-intelligence.com> adresinden 12.07.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Coleman, D. and Levine, S. (2008). *Collaboration 2.0 Technology and Best Practices for Successful Collaboration in a Web2.0 World*. Cupertino, CA: Happy About.
- Cych, L. (2006). Social Networks. Ed: Pinder, A. *Emerging Technologies for Learning*. Becta ICT Research. p. 32-41.
- Çavuş, H. ve Gökdaş, İ. (2006). Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin internetten yararlanma nedenleri ve kazanımları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. Aralık 2006, III(II), s. 56-78.
- Deans, P.C. (2009). *Social Software and Web2.0 Technology Trends*. Newyork: Information science reference.
- Geoghegan, M.W. ve Klas, D. (2007). *Podcast Solutions The Complete Guide to Audio and Video Podcasting: Second Edition*. Friendsoft an apress company.
- Godwin-Jones, R. (2003). Emerging Technologies: Blogs and Wikis: Environments for On-line Collaboration. *Language Learning & Technology*. 7(2). pp. 12-16 <http://llt.msu.edu/vol7num2/emerging/> adresinden 29.05.2007 tarihinde erişilmiştir.
- Jurs, H.W. (1998). *Applied Statistics for the behavioral sciences: fourth edition*. Boston: Houghton Mifflin Company. USA.
- Liu, L. ve Maddux, C.D. (2008). Web2.0 Articles: content analysis and a statistical model to predict recognition of the need for new instructional design strategies. *Computers in the schools*, 25(3-4). p. 314-328.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

- Loving, C.C.; Schroeder, C.; Kang, R.; Shimek, C. ve Herbert, B. (2007). Blogs: Enhancing links in a professional learning community of science and mathematics teachers. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 7(3), 178–198.
- Musser, J.; O'Reilly, T. ve O'Reilly Radar Team (2007). *Web2.0 Principles and Best Practices*. O'Reilly Media, Inc.
- Norton, P. and Hathaway, D. (2008). On Its Way to K-12 Classrooms, Web 2.0 Goes to Graduate School. *Computers in the Schools*, 25(3), s. 163-180.
- O'Reilly, T. (2005). What is Web2.0? Design Patterns and business models for the next generation of software. <http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html> adresinden 29.05.2007 tarihinde erişilmiştir.
- Ray, B.B. ve Hocutt, M.M. (2006). Teacher-created, teacher-centered Weblogs: Perceptions and practices. *Journal of Computing in Teacher Education*, 23(1), 11–18.
- Saunders, S. (2008). The Role of Social Networking Sites in Teacher Education Programs: A Qualitative Exploration. In K. McFerrin et al. (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference 2008* (pp. 2223-2228).
- Schwartz, L., Clark, S., Cossarin, M. ve Rudolph, J. (2004). 27. Educational Wikis: Features and selection criteria: Technical Evaluation Report. *International Review of Research in Open and Distance Learning*. 5(1) .p.1-6.
- Selwyn, N. (2007). Screw Blackboard. do it on Facebook! an investigation of students' educational use of Facebook. <http://www.scribd.com/doc/513958/Facebookseminar-paper-Selwyn> adresinden 14.07.2009 tarihinde erişilmiştir.
- Shank, P. (2008). Web2.0 and Beyond: The Changing Needs of Learners, New Tools, and Ways to Learn. ED: Carliner, S. and Shank, P. *THE e Learning Handbook, Past Promises, Present Challenges*. Pfeiffer, John Wiley & Sons, Inc. pp. 241-278.
- Teten, D. ve Allen, S. (2005). *The Virtual Handshake Opening Doors and Closing Deals Online*. AMACOM.
- Weller, M. Pegler, C. ve Mason, R. (2005). Use of innovative technologies on an e-learning course. *Internet and Higher Education*, 8. pp. 61–71.
- West, J.A. ve West, M.L. (2009). *Using Wikis for Online Collaboration: The Power of the Read-Write Web*. San Francisco: Jossey-Bass
- Wiki (2009). Wikipedia. <http://en.wikipedia.org/wiki/Wiki> adresinden 12.07.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Wyld, D.C. (2008). Blogging from the Top: A Survey of Higher Education Leaders' Use of Web2.0 Technologies. Ed: Iskander, M. *Innovative Techniques in Instruction Technology, E-learning, E-assessment, and Education*. Springer Science Business Media B.V. pp. 106-111.

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Extended Abstract

Along with information, internet is becoming an important issue in this information age. Because internet has increased to accessing information and provided support for acquiring new information. Internet is a universal information storage and information resource.

Internet has become the most widely used technology in nowadays. So that according to the data of 2009, %23.8 of world population, %48.9 of Europe and %35 of Türkiye have been using the internet (İWS, 2009). Internet is an important technology of our daily life, from banking to learning. Internet has been changing our lives that we never imagine. This changing is not only occurring in our daily life, but also internet technologies are also rapidly changing and developing. Various variables play role in development of internet as rapid increase of information, globalization of information and demands to access information in anytime and from anywhere. As information is changing and increasing rapidly, need for updating internet content by users and easy use of internet technologies has come up. As a result, tools which don't entail technical skills and provide users to write their views about a topic, discuss about content with others, access different views and make new pages, loomed large. The most important part of changing internet is transition from Web1.0 to 2.0 tools.

In nowadays, Web 2.0 technologies have been becoming widespread and used increasingly. Facebook, MSN, Wiki, RSS, social sharing networks, social bookmarking, instant messaging, video sharing sites, weblogs, and podcasts could be examples of these tools. These tools could be used effectively by either teachers or students. The aim of this study is to examine the awareness of the teachers about Web 2.0 tools, frequency of their usage and the purposes of their use in terms of different variables.

By this aim, the research has been designed with descriptive and correlational model and executed. The study group was consisted of 183 volunteer teachers. Data is collected with a survey which was developed by researcher. SPSS package program was used for analyzing data. In data analysis percentage, frequency and chi-square tests with one and two variables were used.

Results of the analysis have showed that most of the teachers were aware of Facebook, MSN and Video Sharing Sites and there has been a significant difference in terms of this awareness. Although, it was founded that the most of the teachers were not aware of Weblogs and Podcast and this difference was found to be significant. Also, it was founded that the

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

number of teachers who were using Facebook once a week or a few days in a week, MSN everyday and once a week or a few days in a week, Wikipedia, Weblogs and Podcast any, Video Sharing Sites once a month or a few days in a month and once a week or a few days in a week were more and the findings showed that this usage frequency differences were significant. Findings have shown that while teachers are using Facebook, MSN and video sharing sites heavily for fun and communication, they are using Wiki, Podcast and Weblogs for accessing information

When compared the teachers' awareness of Web 2.0, frequency of usage and purpose of using Web2.0 tools in terms of gender, findings showed that there is a significant relationship for MSN usage, awareness of Wikipedia, weblogs and video sharing sites and there is no significant relationship for other variables . In significant relationships, female teachers were found to be using MSN once a week or a few days in a week, in case male teachers were found to be using MSN everyday. Also numbers of female teachers that aren't aware of Wikipedia were considerably high, in case numbers of male teachers that are aware of Wikipedia were significantly higher. While the number of female teachers who never heard weblogs were higher than who heard, the number of male teachers who heard about weblogs were higher than who never heard about weblogs. In addition, it is founded that the most of the female and male teachers were aware of video sharing sites.

When compared the teachers' awareness of Web 2.0, frequency of usage and purposes of using Web2.0 tools in terms of branch, findings showed that there is a significant relationship for Facebook, MSN, Wikipedia and video sharing. In significant relationships, numbers of class and branch teachers who were aware of Facebook were more than who were not aware. Besides, number of class and branch teachers, who were using MSN for fun and communication, were more than teachers who were using MSN for other purposes. The numbers of class and branch teachers, who never use Wikipedia, were found significantly higher than the others. In addition, number of class teachers who were using for being informed was significantly higher and also the numbers of branch teachers who never use these tools, was significantly high. The number of teachers for both branches, who were aware of video sharing sites, was significantly more than who were not aware.

When compared the teachers' awareness of Web 2.0, frequency of usage and purposes of using Web2.0 tools in terms of their experience years, findings showed that while there was a significant relationship on frequency of usage and purpose of using of Facebook,

Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

awareness of Wikipedia and MSN, there was no significant relationship on other variables. In significant relationship, Wikipedia awareness of the teachers with 1-10 years experiences and 11-more years experiences, were significantly higher than who never used Wikipedia. While MSN usage frequency for once a week or a few days in a week was higher for teachers whose teaching experience was 1-10 years, MSN usage frequency for everyday was higher for teachers whose teaching experience was more than 11 years. Teachers with 1-10 years and more than 11 years teaching experiences, had significantly higher scores for using MSN for the purpose of communication and having fun The teachers' whose teaching experiences were 1-10 years and 11-more years, awareness level of Facebook was significantly high.